

KARKKILAN KAUPUNKI

VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN
TALOUSRAPORTTI

1/4/2020

Toiminnalliset tavoitteet

1.1 Vapaa-aikalautakunta

Palvelualueen yksiköiden tavoitteet lautakuntaan nähden

Työväenopisto

Karkkilan työväenopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston merkitys syrjäytymisen ehkäisyssä sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä on merkittävä. Palveluiden tulevaisuuden turvaamiseksi rakennetaan jatkuvasti kestävää yhteistyötä monipuolisesti kaupungin eri toimijoiden kanssa. Opisto on myös mukana sekä Kaikukortin että elämyspolun toiminnassa. Työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998) ja sen toiminta rahoitetaan suurelta osin vapaan sivistystyön opetustuntikohtaisen valtionosuuden turvin.

Karkkilan työväenopisto täyttää 95 vuotta keväällä 2020 ja juhluvuotta vietetään monin eri tavoin. Juhlakevät huipentuu kevätkuuhliin ja kevätnäyttelyihin huhtikuussa 2020.

Työväenopiston lähiopetus keskeytettiin 13.3.2020 alkaen. Osa kursseista pystyttiin saattamaan loppuun etäopetuksella, mutta osa opetustoiminnasta keskeytettiin kokonaan. Poikkeuksellisesta asetelmasta johtuen kevään toimintasuunnitelma työväenopiston 95-vuotisjuhlallisuuksien osalta keskeytyi kokonaan.

Keskeytyneen opetuskevään vaikutuksia talouteen sekä kaupungin että valtionosuuksien näkökulmista selvitetään parhaillaan. Lähiopetuksen keskeytyksen vuoksi 404 oppituntia peruutettiin kokonaan ja 198 oppituntia opetettiin etäopetuksena. Nykylainsäädäntö ei kuitenkaan tunnista etäopetusta valtionosuuteen hyväksyttäväksi toiminnaksi.

Kirjastopalvelut

Kirjastolla on merkittävä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä ja maahanmuuttajien kotouttamisessa matalan kynnyksen palvelupaikkana, jonka tarjoamat palvelut ovat maksuttomia ja joka on avoinna läpi vuoden. Karkkilan kirjastossa omatoimiaika täydentää palveluaikoja niin, että asiakkailla on mahdollisuus käyttää kirjastoa myös varhain aamulla, iltaisin asiakaspalveluajan päätyttyä ja viikonloppuisin.

Kirjasto suljettiin valmiuslain tultua voimaan 18.3.2020. Kirjaston palvelut lopetettiin valtioneuvoston päätöksellä 13.4. saakka.

Kirjaston aineistotarjonta pidetään monipuolisena ja ajantasaisena ja Lukki-kirjastojen yhteiset kokoelmapalvelut täydentävät oman kirjaston valikoimaa. Huomattava parannus Lukki-kirjastojen logistiikkaan saatiin nostamalla kirjastoaineistojen kuljetusten määrää kahdesta viiteen kertaan viikossa. E-aineistojen markkinointiin on Lukki-kirjastoissa kiinnitetty erityistä huomiota vuoden 2019 jälkipuoliskolla, ja niiden kysyntä tulee jatkossa edelleen kasvamaan.

Kirjaston sulkeminen aiheutti painetta e-aineistopalveluille. Lukki-kirjastot ovat maaliskuun lopusta alkaen lisänneet määrärahoja e-aineistojen hankintaan määrärahasiirtoina fyysisen aineiston hankinnasta.

Lainamäärät e-kirjapalvelu Bibliossa ovat olleet kasvussa:

Date	Ebook count	Audio count	Sum
Maaliskuu 2020	608 pcs	741 pcs	1 349 pcs
Helmikuu 2020	359 pcs	596 pcs	955 pcs
Tammikuu 2020	419 pcs	585 pcs	1 004 pcs

Karkkilan kirjasto toimii kiinteässä yhteistyössä paitsi muiden Lukki-kirjastojen myös Karkkilan kaupungin sisäisten toimijoiden ja Karkkilan kaupungin eri yhdistysten kanssa ja tarjoaa tiloja yhteistyökumppaneiden ja etätyöntekijöiden käyttöön. Koulujen ja päiväkotien kanssa yhteistyö on tiivistä ja Elämyspolun kautta kirjasto tarjoaa elämyksiä ja opastusta eri-ikäisille asiakkailleen: nettiopastukset, satutunnit, kirjastonkäytön opetus, kirjastoseikkailut, kirjavinkkaukset jne.

Edellä mainitut palvelut jatkuivat kirjastojen sulkemiseen saakka. Kaikki tilaisuudet peruttiin 18.3. alkaen ja tiloja ei ole käytetty mihinkään suunniteltuun toimintaan.

Kirjasto markkinoi palveluita ja tapahtumia aktiivisesti Facebookissa, kaupungin kotisivuilla ja Lukki-kirjastojen yhteisessä verkkopalvelussa lukki.finna.fi eri kohderyhmille. Kirjastolla on sähköinen infonäyttö sekä kirjastossa että kaupungilla.

Kirjaston verkkopalveluissa on markkinoitu aktiivisesti e-palveluita.

Museopalvelut

Karkkilan ruukkimuseo Senkka on ruukki- ja valimohistorian erikoismuseo. Museo harjoittaa valimoalan tallennus-, tutkimus-, näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museon toiminta-alueena on Karkkilan kaupunki, mutta museo tallentaa paikallishistorian lisäksi laajemmin suomalaisen valimoteollisuuden historiaa ja nykypäivää. Karkkilan ruukkimuseo kuuluu lakisääteistä valtiosuutta saavien museoiden joukkoon. Museo suunnittelee ja toteuttaa näyttelyitä ja julkaisuja yhteistyössä muiden museoiden ja tahojen kanssa. Museo osallistuu myös vapaaehtoistyön kehittämiseen paikallisten yhdistysten kanssa.

Vuonna 2020 Ruukkimuseon kohteissa järjestetään Karkkilan Rautapäivien, Pruukkipäivän ja Historian yön tapahtumia sekä Karkkilaan historiaan liittyviä luentoja ja opastettuja retkiä. Lisäksi Galleria Bremerissä järjestetään kuusi vaihtuvaa näyttelyä.

Vuonna 2018 aloitettua Suomen Valimomuseon perusnäyttelyn uudistusta jatketaan mm. näyttelytekniikan ja valaistuksen osalta. Vuonna 2020 järjestetään Högforsin ruukin 200-vuotisjuhluvoiteen liittyviä tapahtumia. Varsinaista pääjuhlaa vietetään kesäkuussa Karkkilan Rautapäivien yhteydessä, jolloin julkistetaan Högforsin historiasta kertova kirja. Museo osallistuu myös Karkkilan kulttuurimatkailun kehittämistyöhön ja toteutukseen.

Karkkilan ruukkimuseo on vuonna 2020 mukana Museoviraston vetämässä tallennus- ja kokoelmatyössä (TAKO), jonka tarkoituksena on nykyajan dokumentointi museoiden yhteistyönä.

Edellä mainitut palvelut jatkuivat museoiden sulkemiseen saakka. Kaikki tilaisuudet ja ryhmien opastukset peruttiin 18.3. alkaen koronatilanteen vuoksi. Yleisöllä on ollut mahdollisuus tutustua museon kohteisiin mobiilisti Seinätön museo- sovelluksen kautta. Suomen Valimomuseon perusnäyttelyn uudistustyötä ja Högforsin historiasta kertovan kirjan toimitusta on kuitenkin voitu jatkaa.

Kulttuuripalvelut

lakisääteisenä tehtävänä on luoda edellytyksiä kulttuurin monipuoliselle kokemiselle, tekemiselle ja saata-
vuudelle kunnassa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 166/2019). Kulttuuripalvelut tukee kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa yhteistyöllä tapahtumajärjestelyissä ja -viestinnässä sekä Resurssipankki-hankkeen rahoittaman järjestötila Kansankulman koordinoinnissa. Kulttuuripalveluiden omina perustehtävinä on Karkkilasalin toiminnasta vastaaminen sekä elämyspolun ja Kaikukortin koordinointi.

Koronatilanne on vaikuttanut karkkilalaisten yhdistysten ja tapahtumajärjestäjien toimintaan, minkä vuoksi 13.3.2020 jälkeen normaalia tapahtuma- tai viestintäyhteistyötä ei juuri ole tehty. Kulttuuripalveluilla ei ole resurssia tai määrärahoja tukea toimijoita korvaavien palveluiden järjestämisessä. Kulttuuri- ja opistosihiteeri

on siirretty 17.3. alkaen kaupunginjohtajan päätöksellä kaupungin häiriö- ja poikkeusolojen johtoryhmän viestintätiimiin. Kulttuuripalveluiden oma toiminta toteutuu sen vuoksi poikkeusolojen ajan minimaalisena.

Kansankulmassa on 1.1.-13.3. välisenä aikana ollut eri käyttäjätahoja 32. Tilaa varattiin 5-15 kertaa viikossa, keskimäärin 9 varausta / vk. Käyttäjät edustavat monipuolisesti karkkilalaisia toimijoita. Myös kaupungin yksiköt ovat käyttäneet tilaa yli toimialojen. 24.2. tilassa aloitti työskentelyn vahtimestari, jonka palkkakulut katetaan elinvoimatoimialalta. Hyvin alkanut toiminta keskeytyi koronatilanteen vuoksi 13.3.2020.

Karkkilasalissa on 1.1.2020 alkaen työskennellyt osa-aikainen av-tekniikko. Alkuvuoden aikana tiloja on siistitty, kalustoon tehty huoltotöitä, yhteiskäytön tapoja ideoitu ja toteutuneiden tapahtumien osalta laatu ja asiakastyytyväisyys ovat parantuneet. Teknikon työpanosta on hyödynnetty myös Nyhkälän koululla. Karkkilasalin toiminta pysähtyi 13.3. alkaen koronatilanteen vuoksi. Peruttuja varauksia on n. 20 ja myös syksyn osalta on odotettavissa peruutuksia. Salissa on pidetty poikkeusolojen ajan sekä kaupunginvaltuuston että -hallituksen kokoukset, joissa etäyhteyksien ja äänentoiston varmuus on keskiössä. Av-tekniikon työsuhdetta jatkettiin 1.5. alkaen määräaikaisena 31.12. saakka.

Suurin osa keväälle 2020 suunnitellusta elämyspolkutoiminnasta on joko peruttu tai siirretty toteutettavaksi syksyllä. Kaikukortin käyttö on tauolla yleisten kokoontumisrajoitusten vuoksi. Koronatilanteen vuoksi peruuntui myös kulttuuripalveluiden järjestämä Nuori Kulttuuri Moves 2020 -Länsi-Uudenmaan aluetapahtuma, johon ilmoittautui n. 500 nuorta tanssijaa, sekä Rautapäivät joiden toritapahtuman ohjelmalavan suunnitellusta kulttuuripalvelut oli mukana. Koronatilanteen voi ennakoita vaikuttavan kulttuuripalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen koko vuoden osalta. Omista kehittämistoimenpiteistä suuri osa alkaa käytännössä alusta, kun koronatilanne on ohi. Asetettujen tavoitteiden seuranta on haastavaa, koska toiminnan keskeytykset näkyvät vuosittaisten tilastojen keskinäistä vertailua.

Nuorisopalvelut ja nuorten työpajatoiminta

Lakisääteisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluu kunnan tehtäviin. Näihin tehtäviin kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen ja kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta.

Perusnuorisotyön toiminta käynnistyi suunnitelmallisesti tammikuun alussa. Nuorisotilan avoimet illat sekä kerhotoiminta käynnistyivät normaalisti, alakoululaisille kokeiltiin perjantai iltapäivinä alakoululaisten iltapäivää ja hiihtolomaviikolla järjestettiin lasten leiri. Lisäksi 6-luokkalaisten Selvä juttu –tunnit toteutettiin yhteistyössä seurakunnan kanssa. Uusi Nuorisovaltuusto aloitti toimintansa vuoden alussa perehdytyspäivällä. Nuorisovaltuustossa on kahdeksan jäsentä, joista uusia on kolme.

Etsivä nuorisotyötä, starttipajaa ja työpajatoimintaa jatkettiin vuoden alussa normaalisti. Etsivä nuorisotyö sai valtionavustusta edelleen kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakuluihin. Valtionavun määrä laski 2500€/htv edellisestä vuodesta. Työpajatoiminnan valtionavustusta saatiin saman verran kuin edellisenä vuonna. Työpajatoiminnan valtionavustuksessa on huomioitu starttipajatoiminta. Starttipajalla on saatu hyviä tuloksia aikaan esimerkiksi niiden nuorten osalta, jolla on elämänhallintaan liittyviä haasteita.

Korona-tilanteen vuoksi 13.3.2020 nuorisotyö siirrettiin verkkoon. Facebookin ja Instagramin lisäksi käyttöön otettiin SnapChat ja Discord sovellukset. Työpajan ja starttipajan nuoret ovat saaneet etätehtäviä. Lisäksi palkkasuhteessa olevat nuoret hoitavat työpajan ohjaajien kanssa Arjen apu ruokakassien jakoa. Työpajan ohjaajista kaksi on siirretty Arjen apu tehtäviin koronatilanteen ajaksi.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävä on järjestää liikuntapalveluja, tukea kansalaistoimintaa, tarjota liikuntapaikkoja, sekä järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävästä kehityksestä. Toteuttaminen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä, sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä.

Vuoden alussa liikuntapalveluille palkattiin liikuntakoordinaattori vakituiseen työsuhteeseen, jonka tehtävänä on mm. koordinoita liikuntapalveluiden hankkeita. Tällä hetkellä liikuntapalveluilla on kaksi hanketta Puuskutusta päivään ja Yhdessä liikkuen. Puuskutusta päivään –hanke on liikuntapalveluiden ja varhaiskasvatuksen yhteishanke, jolla pyritään liikunnallistamaan ja toteuttamaan pysyvää liikuntatottumusten muutosta varhaiskasvatuksen arjessa. Yhdessä liikkuen hanke jatkui vuoden alussa maahanmuuttajien kotouttamisella liikunnan avulla. Hankkeelle haettiin ja saatiin jatkorahoitus. Toisen kauden tavoitteena on lisätä karkkilalaisten aktiivisuutta ja edistää liikunnallista elämäntapaa, tuoda jo olemassa olevia liikuntamahdollisuuksia karkkilalaisten parempaan tietoisuuteen ja nostaa esiin omaehtoisen liikunnan mahdollistamia liikuntapaikkoja. Konkreettisia toimia hankkeessa on kehittää liikuntavälinelainaamo sekä esittelyvideo liikuntapaikoista.

Vertaisohjaaja toiminta jatkui myös aktiivisesti. Palvelutalon seniorikuntosalia käyttää n. 300 senioria liikkua viikoittain.

Monilajikerhon kartoitus on aloitettu laatimalla kyselyä urheiluseuroille. Kysely on tarkoitettu toteuttaa touko-kesäkuun aikana. Kyselyn pohjalta lähdetään laatimaan suunnitelmaa monilajikerhon toteutuksesta.

Koronatilanteen vuoksi 13.3.2020 kaikki liikuntatilat ja liikuntapaikat suljettiin kaikilta käyttäjiltä. Liikuntapalveluiden toimintaa siirrettiin mahdollisuuksien mukaan sosiaalisen median kanaviin. Seniorikuntosalin käyttäjille laadittiin kotijumppaohjeet sekä liikunta vinkkejä poikkeusajalle, jotka postitettiin jokaiselle kotiin. Liikuntatilojen sululla on vaikutusta tilojen maksuihin. Vaikutus kohdistuu suoraan liikuntapalveluiden tuloihin.

2 INVESTOINTIOSA

Palvelu	peruste	myönnetty	toteutunut
Museopalvelut	Museon perusnäyttelyn uusiminen, jatkoa aiemmille investoinneille vuosina 2018 ja 2019 <i>Uudet led-alaisimet ja valaisinkiskot asennettu, vr-ohjelmisto valmistumassa, näyttelyplanssit ja näyttelyrakenteet valmistumassa.</i>	24 000	10 730
Kirjastopalvelut	Kirjaston sisäoven uusiminen ja ulko-oven sähköistämisen. <i>Sähkötyöt tehty</i>	10 000	645
Vapla yhteensä		34 000	

karkkila

högfors